Logos Universality Mentality Education Novelty: Law
ISSN: 2284-5968 | e-ISSN: 2458-1046
Covered in: ERIH PLUS, HeinOnline, CEEOL, Index Copernicus, CrossRef, CrossCheck, J-GATE, Google Scholar, Ideas RePeC, Econpapers, Socionet, KVK, WorldCat.

2020, Volume 8, Issue 2, pages: 81-86 | doi: 10.18662/lumenlaw/8.2/49

Review of the Book "Stabilitate și conflict în cuplul contemporan" [Stability and Conflict in the Contemporary Couple], Authors: Iulian Apostu, Cristina-Andreea Iacob, Maria-Adriana Iordache, Lumen Publishing House, 2017

Amalia-Gabriela MARINESCU[1]

[1] Psiholog independent (cod 24010) si Consilier Educational/Consilier Scolar (C.J.R.A.E. Vrancea), goleanuamalia@yahoo.com

Abstract: The volume "Stabilitate şi conflict în cuplul contemporan" [Stability and Conflict in the Contemporary Couple], written by Iulian Apostu, Cristina-Andreea Iacob and Maria-Adriana Iordache, was published in 2017 by Lumen Publishing House from Iaşi, a publishing house that has over 20 years of tradition in the Romanian and international editorial space. The volume addresses issues such as the evolution of the family, the institution of marriage, marital conflict and types of therapeutic intervention, but also separation. These topics are analyzed from several perspectives: social, psychological, cultural, and also educational.

Keywords: *couple, conjugality, marriage, therapeutic intervention within the couple.*

How to cite: Marinescu, A.-G. (2020). Review of the Book "Stabilitate şi conflict în cuplul contemporan" [Stability and Conflict in the Contemporary Couple], Authors: Iulian Apostu, Cristina-Andreea Iacob, Maria-Adriana Iordache, Lumen Publishing House, 2017. *Logos Universality Mentality Education Novelty: Law, 8*(2), 81-86. doi:10.18662/lumenlaw/8.2/49

Iulian Apostu este doctor în Sociologie şi autor a mai multor volume centrate pe sociologia familiei, dintre care amintim: *Familia românească. Evoluţie socială şi provocări contemporane* (Apostu, 2016), *Bărbatul şi femeia: imaginea unei polemici cu privire la echitatea de gen* (Apostu & Petrescu, 2017), *Căsătoria între stabilitate şi disoluţie* (Apostu, 2013) etc. Lucrările sale îşi propun să analizeze caracteristicile cuplului tradiţional, în paralel cu ale celui modern, încercând să identifice atât caracteristicile pozitive, cât şi cel negative ale celor două tipuri de cuplu, cu scopul de a oferi direcţii clare de intervenţie în soluţionarea dificultăţilor cu care se confruntă cuplul contemporan.

Cristina-Andreea Iacob este absolventă a Facultăţii de Sociologie şi Asistenţă Socială a Universităţii din Bucureşti şi cercetător independent. În volumul *Stabilitate şi conflict în cuplul* contemporan, aceasta s-a axat pe problematica modificărilor funcţionale ce au marcat viaţa conjugală a cuplurilor, de la generaţia vârstnicilor, la cuplul modern.

Maria-Adriana Iordache este, de asemenea, absolventă a Facultăţii de Sociologie şi Asistenţă Socială a Universităţii din Bucureşti. Domeniul său de interes îl reprezintă viaţa conjugală şi socială a familiei, contribuţia sa la volum axându-se pe funcţiile şi disfuncţiile conjugale, precum şi pe formele de mediere în cuplu.

Temele abordate în carte sunt extrem de actuale şi, de asemenea, utile, punctând dificultăţile cu care se confruntă cuplul modern, dar oferind în acelaşi timp şi soluţii, prin modelele de terapie prezentate: terapia sistemică, terapia narativă, terapia strategică de familie etc. Capitolele volumului sunt structurate în aşa manieră încât să urmărească firul logic al evoluţiei familiei şi, implicit, al evoluţiei cuplurilor de la tradiţional la modern, trecând prin sfera legislativă, evoluând cu schimbările de percepţie, conflict şi metode de intervenţie. Cu un limbaj uşor de descifrat şi o structură logică, volumul este accesibil atât cunoscătorilor, cât şi neiniţiaţilor, putând la fel de bine să se transforme într-un pseudo-ghid socio-educaţional.

Autorii prezintă obiectiv şi punctual studii şi cercetări, exemple şi întrebări pertinente, atât din perspectivă socială, cât şi psihologică, în aşa fel încât cititorii să îşi poată construi propriul punct de vedere faţă de subiectul abordat. Scopul fiecărui capitol şi, implicit, a subcapitolelor este de a oferi cititorilor o imagine clară a problematicii cuplului modern, dar şi a modalităţilor de intervenţie în situaţiile de criză. De asemenea, mergând pe comparaţia, sau mai bine spus pe paralela tradiţional-contemporan, cu beneficiile şi costurile aferente fiecărei etape, autorii oferă cititorilor posibilitatea de a decide care dintre aceste două curente le sunt mai potrivite.

După cum precizam mai sus, primul capitol îşi propune să aducă lămuriri cititorilor în ceea ce priveşte caracteristicile cuplului traditional şi a celui modern. Familia tradiţională era concentrată pe teritoriul României preponderent la sat, fiind specifică unei societaţi agrare, în care comunitatea şi părerea acesteia despre familie erau cruciale. Modernismul produce schimbări semnificative în funcţiile familiei (socială, sexuală, economică etc.), latura afectivă şi alegerea partenerului pe criterii precum iubirea devenind centrale. Deşi tendinţa cuplului şi transformărilor aferente familiei moderne ar trebui să fie una pozitivă, în momentul de faţă familia se confruntă cu o criză; rata de divorţ este crescută atât în România, cât şi la nivel internaţional, cuplurile sunt disfunţionale, iar situaţiile de criză şi conflict din ce în ce mai numeroase. Unul dintre principalele motive pentru care familia modernă se confruntă cu aceste situaţii delicate şi deloc uşor de abordat poate fi cauzată de ideea de individualism, o trăsătură de bază a acestei noi societăţi. Pentru a sumariza, capitolul I face o scurtă trecere în revistă a ceea ce presupune familia tradiţională şi cea modernă, aducând clarificări şi definiţii a ce înseamnă fiecare dintre ele, precum şi avantaje şi dezavantaje, schimbări suferite şi caracteristici.

Capitolul al II-lea însumează un număr de cinci subcapitole, fiecare concentrându-se pe o problematică diferită a ceea ce presupune evoluţia căsniciei. Autorii familiarizează cititorii cu aspectele juridice şi sociale ce ţin de evoluţia de-a lungul timpului a căsniciei. Trecând în revistă evoluţia căsniciei din perspectivă legislativă, cititorii pot să îşi formeze o imagine de ansamblu, exactă şi documentată despre evoluţia, schimbările şi acest proces de "travaliu" prin care trece cuplul în drumul spre devenirea sa. De asemenea, autorii identifică cele cinci stadii ce stau la baza formării unei relaţii: vorbirea în clişee, stadiul faptelor concrete, împărtăşirea opiniilor, împărtăşirea sentimentelor profunde şi stadiul împărtăşirii nevoilor. Se poate deduce din stadiile prezentate mai sus şi un alt aspect crucial: comunicarea. Un alt factor de stabilitate într-o relaţie îl reprezintă sexualitatea: "această intensitate a trăirii unei relaţii nu poate decât să asigure vitalitatea într-un cuplu" (Apostu et al., 2017).

În subcapitolul "Atitudini în schimbare faţă de căsătorie" se pune accentul pe noile forme de cupluri ce încep să îşi facă simţită prezenta. Astfel, autorii aduc în discuţie următoarele noi tipologii, apărute şi acceptate (într-o mai mare sau mai mică măsură): coabitarea, famniliile monoparentale, cuplurile homosexuale, centrarea pe sentimentul de dragoste (în cuplurile moderne) versus respect (pentru cele tradiţionale). În trecut căsătoria avea o mare importanţă, fiind considerată trecerea de la profan la sacru, acest motiv fiind şi cel pentru care era atât de important ca cei doi, dar mai ales fata, să se

căsătorească virgini. Scopul principal al căsătoriei era procreerea, conceperea unei noi vieţi, şi mai puţin ideea romantică de iubire, dragoste şi afecţiune. Ce este important să reţinem este faptul că în sine căsătoria şi semnificaţiile sale nu se schimbă - acestea doar se modifică, se restructurează şi rearanjează, adaptându-se şi ele la noul context socio-economico-cultural.

Penultimul subcapitol al capitolului doi, "Căsătoria modernă – de la căsătoria din dragoste la dragostea fără căsătorie", redefineşte relaţiile şi rolul acestora. Avantajele căsătoriei moderne, aşteptările în ceea ce priveşte viaţa de cuplu - toate acestea s-au modificat, adaptându-se epocii moderne. Coabitarea este din ce în ce mai frecventă, iar aşteptările de ordin sexual, afectiv şi material primează în cuplurile/familiile moderne. În ceea ce priveşte avantajele căsătoriei, autorii volumului de faţă au identificat trei avantaje: investiţie emoţională, fiind o asumare pe termen lung, împărtăşirea resurselor economico-financiare şi legături mai bune cu comunitatea extinsă. Ultimul subcapitol aduce în prim-plan o cercetare cu privire la familie, căsătorie şi percepţiile referitoare la acestea. Conform studiilor şi cercetărilor în domeniu, oamenii încă mai cred în importanţa familiei, sub forma căsătoriei, indiferent de vârstă. De asemenea, aceştia subliniază importanţa comunicării şi compatibilităţii pentru fericirea în cuplu. Atât generaţia vârstnicilor, cât şi cea a tinerilor a afirmat şi a căzut de acord asupra faptului că infidelitatea este principala sursă de disfuncţionalitate în cuplu. În aceeaşi sferă a disfuncţionalităţii, problemele economice sunt privite ca un risc mare de disoluţie a căsniciei. Pentru a concluziona, atât acest ultim subcapitol, cât şi cercetarea prezentată, se concentrează pe identificarea diferenţelor dintre cuplurile tradiţionale şi cele moderne, pe mai multe paliere: al sexualităţii, al comunicării, al convieţuirii, stresului, conflictului, autorităţii etc. Identificând atât diferenţele, cât şi asemănările, cercetătorilor şi specialiştilor în domeniul le va fi mai uşor să înţeleagă specificul cuplurilor moderne, a noilor tipuri de familii, dar şi să intervină corespunzător în situaţiile de risc.

Ultimul capitol aduce în prim-plan cauzele apariţiei problemelor în cuplu şi implicit a conflictelor conjugale, precum şi strategii de intervenţie. Ca răspuns la situaţiile de risc/criză/conflict în cuplu, autorii prezintă o serie de strategii de intervenţie: consilierea şi terapia. De asemenea, autorii subliniază un aspect cât se poate de important în ceea ce priveşte atitudinea generală a cuplurilor din România, în comparaţie cu cea a cuplurilor din alte ţări europene. Dacă la nivel european se observă o tendinţă a cuplurilor de a apela la diverse servicii de specialitate, precum mediere, consiliere, ori chiar terapie, pentru remedierea conflictelor, în România cuplurile tind spre disoluţie.

Un alt plus al volumului de faţă îl reprezintă explicaţiile clare, concise aduse de autori în ceea ce priveşte ideea de consiliere şi cea de terapie, punctând pe specificul fiecăreia, precum şi pe ceea ce le diferenţiază. De asemenea, autorii fac o scurtă trecere în revistă a tipurilor de terapii existente şi recomandate pentru soluționarea conflictelor de cuplu. Cu scurte exemplificări, definiţii şi orientări, cititorului îi vine mai uşor să se familiarizeze cu terapiile existente şi să opteze în cunoştinţă de cauză: terapia structurală de familie, terapia narativă, terapia sistemică de familie a lui Murray Bowen şi terapia centrată pe problemă.

Un aspect trebuie însă reţinut- orice tip de intervenţie, fie că vorbim de mediere, consiliere ori terapie, poate conduce către două premize: soluţionarea conflictelor şi împăcare sau despărţire, adică disoluţia cuplului. Indiferent de soluţie, scopul acestor intervenţii este acela de a garanta armonia şi starea de bine a indivizilor.

Cartea *Stabilitate și conflict în cuplul contemporan,* este atât un volum științific, adresat specialiştilor, cât şi un ghid pentru publicul larg, venit în sprijinul cuplurilor şi familiilor aflate în impas, aducând un plus de lumină în problematica schimbărilor suferite de cuplu. Astfel, cititorii pot conştientiza de ce se confruntă cu anumite probleme, de ce există diferenţe atât de mari între modul în care percep ei familia şi modul în care o percepeau părinţii ori bunicii lor. Autorii oferă căile şi modalităţile corecte, atent cercetate, documentate şi expuse, pentru a sprijini cuplurile, pentru a oferi strategii şi soluţii de intervenţie, totul într-o manieră psiho-socială.

Limbajul utilizat este abordabil, simplu, pe înţelesul tuturor, cu exemple concrete, aplicate, cu studii şi cercetări recente, oferind cititorilor suficient timp pentru a reflecta şi a înţelege atât ceea ce presupune trecerea de la tradiţional la modern, cât şi strategiile adecvate de intervenţie. Consider că acest stil uşor accesibil, cu un limbaj simplu, dar la obiect face cartea de faţă atât de bună. Departe de a fi doar încă o carte teoretică, este un ghid pentru cititorul neiniţiat în domeniu, autorii făcânt această trecere de la teoretic la practic extrem de subtil, dar în acelaşi timp clar. Lectura cărţi nu este monotonă, din contră, este plăcută şi vivace, menţinând treaz interesul cititorului şi determinându-l să se descopere şi autoanalizeze atât pe sine, cât şi cuplul din care face parte.

Un alt aspect extrem de important şi care face volumul de faţă şi mai valoros este faptul că analizează populaţia României, făcând această trecere în revistă a familiei tradiţionale şi moderne, analizând-o din perspectivă naţională, ceea ce face strategiile şi metodele prezentate cu atât mai simplu de aplicat şi eficiente.

Consider că această carte este utilă nu doar specialiştilor din sociologie, ci şi celor din psihologie (consilieri, terapeuţi, cercetători etc.), precum şi educatorilor şi neiniţiaţilor. Prin prisma celor prezentate putem înţelege dinamica actuală a familiilor, problemele din ce în ce mai presante şi acute din mediul educaţional, dar şi disiparea spiritului de comunitate, infracţionalitatea crescută etc.

Plecând de la teoriile, studiile şi cercetările furnizate de autori (Apostu et al., 2017), cuplul modern şi cei care îl formează se pot înţelege mai bine, frământările şi conflictele pot fi privite într-o manieră obiectivă, iar influenţelele şi presiunile ce vin din sfera tradiţională gestionate mai productiv. Cartea sprijină de asemenea îmbunătăţirea relaţiilor prezente, aplicarea unor strategii de soluţionare a crizelor şi chiar prevenţie, pentru trăinicia cuplurilor, dar şi o bază pentru noi cercetări.

Răspunzând unei problematici destul de pregnante în cultura noastră, cartea poate fi folosită pentru a crea un mediu familial mai sigur, pentru a reduce din presiuni şi a înţelege cu adevărat diferenţele, riscurile şi transformările la care este supusă familia în epoca modernă, marcată de incertitudine, lipsa siguranţei şi predictibilităţii, dar şi de lipsa susţinerii comunităţii.

References

Apostu, I. (2013). *Căsătoria între stabilitate şi disoluţie* [Marriage between stability and dissolution]. Tritonic.

Apostu, I. (2016). *Familia românească. Evoluţie socială şi provocări contemporane* [The Romanian family. Social evolution and contemporary challenges]. Tritonic.

Apostu, I., & Petrescu, C. G. (2017). *Bărbatul şi femeia: imaginea unei polemici cu privire la echitatea de gen* [Man and woman: the image of a controversy over gender equity]. Lumen.

Apostu, I., Iacob, A. E., & Iordache, M. A. (2017). *Stabilitate şi conflict în cuplul contemporan* [Stability and conflict in the contemporary couple]. Lumen.